

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 98

číslo: 44

4. listopadu 2018

Cena: 8 Kč

Konference o sborech ČČSH

Sbor ČČSH na pražských Vinohradech přivítal 19. října účastníky celodenní konference, kterou uspořádali Katedra architektury FSv ČVUT ve spolupráci s Církví československou husitskou při příležitosti 100. jubilea založení Československé republiky.

Cílem bylo představení projektu, na kterém obě strany spolupracují od roku 2017 a jenž dokumentuje bohaté kulturní dědictví, které naše církev svou zejména meziválečnou stavební činností přinesla novodobému státu. Konference proběhla v několika tematických blocích: první blok otevřel Bohdan Kaňák obecnějším přehledem historického vývoje církve od jejich počátků včetně základních milníků směřování. Porozumění ideovým kořenům i následnému ideovému vývoji v kontextu rodícího se státu pak zprostředkoval referát Zdeňka Kučery zaměřivší se zejména na to, jak se modernistické paradigma realizovalo v myšlenkovém obzoru Církve československé.

Bližší se k samotnému tématu konference vztahoval příspěvek br. patriarchy Tomáše Butty, jenž se soustředil na otázku liturgického prostoru, v naší církvi vázaného spíše než na konkrétní místo, na společenství věřících slavicích liturgií: „*Chápání místa v ČČSH není ani tak statické, jako místo výrazného oddělení posvátného od profánního, jako se to projevuje ve východním i západním křesťanství; posvátným se stává pro-*

stor v okamžiku, kdy se v něm slaví liturgie.“ Ideové a naukové pozadí pak samozřejmě ovlivnilo i rozlišení a symboliku samotných staveb – připomněl br. patriarchy – konkrétně např. tím, že na rozdíl od hierarchického pojetí bohoslužby a s ním spojeného rozčlenění, je liturgická síň ČČSH jednotný nerozdělený prostor s bohoslužebným stolem a kazatelnou a shromaždištěm věřících. Svůj reálný základ má v biblickém starokřesťanském večeřadle. Prostředí sborů pak má být přívětivé, krásné a radostné, zaznělo též v této části...

Na specifická umělecká díla v interiérech sborů, dotvářející a umocňující prožitek ze společenství s Ježíšem Kristem při liturgii a svátostech, se soustředil Martin Jindra. Připomněl například nárok na vysokou úroveň výtvarných děl vyjádřený ve směrnících pro stavbu sborů a chrámů (1928) a rovněž logický požadavek, aby byli autoři maličkářských děl a soch zároveň členy církve – jen tak bude zaručeno, že její věrouka bude ztělesněna i v obrazech a dílech působících na citové hlubiny. Tento požadavek nepochybně splňoval František

Dokončení na s. 4

Stačí dva metry

Spisovatel L. N. Tolstoj byl původně bohatým ruským aristokatem. Ve čtyřiceti letech procházel bouřlivou krizí, která zcela změnila jeho život. Nespokojený s tehdejšími tradičním ruským náboženstvím objevil v Matoušově evangeliu „Kázání na hoře“. Rozhodl se poselství o prostotě, lásce a odpuštění žít. Rozdal část svého majetku, založil mnoho charitativních organizací a hlásal evangelium. To ovlivnilo i jeho literární tvorbu. V povídce „Kolik půdy člověk potřebuje?“ vypráví příběh o Pahómovi, rolníkovi, toužícím po majetku. „Kdybych měl hodně půdy,“ říkal, „nebál bych se ani samotného ďábla.“ Ďábel jeho chvástání slyšel a přičinil se, aby dostal příležitost, jak půdu získat. Získával jí stále víc, ale nebyl nikdy spokojený, proto se za půdou odstěhoval do pustého ruského vnitrozemí. Náčelník vesnice mu dal fantastickou nabídku: všechny půdy, kterou stačí obejít kolem dokola od rána až do slunce západu, si může ponechat. Hnán chamtivostí, vyšel Pahóm už za svítání a snažil se obejít co největší kus země. Do místa, odkud vyšel, se vrátil přesně v okamžiku, kdy slunce zapadlo, naprosto vyčerpán. Když natahoval ruku, aby se dotkl cílové čáry, padl k zemi. Zemřel vyčerpáním. Povídka končí slovy: „Dva metry od hlavy až k patě. To byla veškerá půda, kterou Pahóm potřeboval.“ Ďábel je mistr v tom, jak použít naši chamtivost, aby nás zničil. Kdybychom se jenom jedním okem poohlédli kolem sebe, s hrůzou bychom zjistili, jak tragicky končí životy chamtivých lidí. Největším cílem našeho snažení by mělo být dávání, ne získávání. O tom celé „Kázání na hoře“ vlastně je.

-czka.

Poselství naděje zaznělo z Vatikánu

V říjnu se ve Vatikánu konala biskupská synoda Římskokatolické církve. Českou republiku zde zastoupil nejen plzeňský biskup Mons. Tomáš Holub; za Světovou radu církvi se zúčastnila předsedkyně její komise pro mládež ECHOS, faračka naší Církve československé husitské, sestra Martina Viktorie Kopecká, jejíž projev plenárnímu zasedání ve zkrácené podobě přinášíme. Synoda byla svolána papežem Františkem, který zve ke společné diskusi a hledání odpovědí na otázky na téma „Mladí lidé, víra a rozlišování povolání“.

Vaše Svatosti, bratři a sestry v Kristu!

Dovolu mi vás všechny srdečně pozdravit jménem Světové rady církvi se sídlem v Ženevě, která letos oslavila své 70. výročí vzniku za přítomnosti členských církví, široké ekumeny a vzácného hosta – papeže Františka. Tento synod přináší poselství naděje pro všechny mladé a také pro všechny mladé muže a ženy, kteří náležejí k některé z 350 členských církví Světové rady církvi. Všichni mladí lidé jsou Bohem zváni a povoláni k tomu, aby se ujali toho nejdůležitějšího misijního úkolu dnešní doby v naší společnosti: stát se posly dobrých zpráv – a být sami dobrou zprávou. Mladí jsou nedílnou součástí Pouti za spravedlností a mírem (aktuální téma SRC tohoto období), naší společné cestě křesťanů. Mladí lidé jsou často pomyslným, ale upřímným zrcadlem, které odráží stav naší společnosti i církve.

Mladí lidé jsou schopni naplnit úlohu mediátorů, hojit rány našeho světa a také stavět potřebné mosty na cestě s Kristem, sestrami a bratry a všemi lidmi dobré vůle.

To vše prožíváme i s mladými členy komise ECHOS (Ozvěny hlasu mladých), která se před několika lety stala jedním z poradních orgánů Světové rady církvi. Je to komise, která se věnuje otázce zapojení mladých lidí v ekumeně. Nabízí prostor pro otevřenou, smysluplnou a udržitelnou spolupráci a dialog s mladými dospělými z místních, regionálních, ale i celosvětově působících organizací.

V r. 2015 jsme jako skupina mladých poutníků navštívili mj. i univerzitu Al Azhar v Káhiře a setkali jsme se i s vel-

kým imámem univerzity Ah-medem el-Tayebem. Toto setkání, které bylo původně plánováno na pár minut, se protáhlo na více než hodinu intenzivní diskuse. Právě tento okamžik stál na počátku mezináboženského dialogu a další spolupráce, která napomohla realizaci projektu, při němž více než 5000 mladých lidí z Egypta našlo v této nelehké době pracovní uplatnění. Mladí lidé žijící v různých kulturách a zázemí mají přese všechnu bohatost rozdílů něco společného. Emoce a hloubku prožívání. A právě tato oblast je nedílně spjata s touhou objevit smysl života, najít důvod žít ve světě, který nabízí nepřehledné množství věcí a zážitků, ze kterých se můžeme radovat, ale také je pro mnohé místem bolesti a utrpení. V jednadvacátém století si stále ještě nedokážeme poradit s miliony hladovějících lidí, lidí, kteří žijí v nedůstojných podmínkách. Stále ještě zápasíme se závažnou genderovou nerovností, nerovným přístupem ke vzdělání, nespravedlností ekonomickou i ekologickou. Na naší zemi neustále dochází k válečným konfliktům a násilí.

Je třeba se zamýšlet nad nastavením naší mysli, které ovlivňuje chování a skutky. Jako křesťané a lidé s dobrou vůlí můžeme spolupracovat na změně životní reality právě tak, že určité fixní nastavení našeho uvažování proměním v růstové – v ohledu vnímání potřeb druhých, respektuplnému chování k celému Stvoření i snahy o hledání té správné životní cesty každého z nás.

Mladí lidé by měli být inspirováni k tomu, že cílem je snaha se v životě učit, že právě pokorné učení a vytrvalé

Dokončení na str. 3

Shromáždění ke Dni veteránů

Církev československá husitská, pražská diecéze a náboženská obec Praha 1 Staré Město vás zvou na slavnostní shromáždění ke Dni válečných veteránů, ke 100. výročí ukončení 1. světové války a k 79. výročí úmrtí člena ČČSH studenta Jana Opletala.

Při této příležitosti se bude tradičně konat pobožnost v kostele sv. Mikuláše na Staroměstském náměstí v Praze.

Setkání se koná v sobotu 10. listopadu od 17 hodin.

Pobožnost povedou br. patriarchy Tomáš Butta, pražský biskup br. David Tonzar a kázáním poslouží královéhradecký biskup br. Pavel Pechanec.

J. V. Sládek
Bába se modlí

*Má bába už jak z vrby na potoce
na pavučince suchý list se chvěje:
že křídlem pták by svál ho do ručeje,
ba šveholem v své první jarní sloce.
Ve dne jen sedí, nespí celé noce,
čte ze žaltáře, o Vánocích pje,
vždy sama, nikdy kroku za veřeje,
jen na hřbitov si dojde jednou v roce.
A teď ta bába už má oči skleně
a celý den se modlí popaměti:
za děti, vnuky, za ty jejich děti,
za děda, který třicet let už v hrobě,
za všechny, kdož jsou smutni v této době,
- a za ty, na něž nikdo nevzpomene.*

Umírání...

Umřel jsem v životě tolikrát, že o smrti mohu psát a třeba se svěřovat, protože ten černý kůň stojí u branky každého z nás a všichni ho během života několikrát pohládíme, i když víme, jak daleká nás čeká cesta a že vlastně nikdo nezná cíl, a snad každé usínání považujeme za umírání, ale tohle noční snění s tím nemá mnoho společného, člověk umírá, když je sám, když prošel srdcem do nejtemnější komory, když za sebou pozavíral závory, když oči zavřel před světem. Smrt není zlá, to jen umírání je těžké - šeptal mladičkový Wolker na cestě z Tater do Prostějova, přikrytý tlustou dekou ve vymrzlém vláčku, a kašlal přitom krev, a den se mu v rukou přelomil a láskou skomíral, až znovu uslyšel verše, které psal v hotelu Kohlbach na Hrebienku - Když v teploměru rtuť se blíží ke čtyřiceti, počíná nemocný své lože opouštěti, do tůně spouští se a mezi kameny bloudí jak potápěč smutný a ztracený, by v této krajině a vprostřed těchto chvil v jiná podobě svůj život objevil. My všichni v sobě umíráme, jakmile poznáváme, že jdeme sami a neznáme kam, a pro tohle bloudění vyzval básník „zapomenutého světla“ svět - Zeptej se Jakuba Demla, proč celé noci nespí a proč tak škaredě mluví a proč ze svého domu vyhodil posledního člověka a udělal za ním kříž jak za ďáblem a proč tolik pije a tak málo jí a proč se mu do duše hnusí Walter Maras a proč přestal zalévat květiny a zanedbává svou zahradu a proč nechodí do lesa ani do polí a proč je mu navěky lhostejný celý život. - Ta Demlova bolest a lhostejnost je šílená, neboť je v ní popsáno umírání kněze (a to mě děsí, že kněz umírá), který podle Krista volá - Noli me tangere - nedotýkej se mne, a latiníci by upřesnili - mnoho bys poškodil a ublížil věci. A tak jsem sám a umírám, a někdy se dívám na obraz Josefa Lady, v Hrusicích na návsi troubí ponocný u rybníčka, všichni už spí, a já vím, že lidi, které si Lada myslel za okny, už taky nežijí, a proto do Hrusic nejezdím, ač se tam v půlnoci procházím tak často; umírám tedy sobě a jiné hledám, a snívám s básníkem srdce bolavého, jak jednou zvoláme, že smrt mlčí před verši a že vydá plod, že je náš lodivod, který nás převezde dál, od ostnů Ortenových ke kříži Krista, přátelé mého skomírání, na stejnou loď jste zvaní. Dozajista.

Jan Schwarz,
NO Bratislava

Z kazatelského plánu
24. neděle po svatém Duchu

Na myslí nám tane tvé milosrdenství, Bože, zde, uprostřed tvého chrámu. Jak tvé jméno, Bože, tak i tvoje chvála zní až do končin země. (Žalm 48,10-11)

První čtení: Deuteronomium 6, 4-9

Tužby pro dobu po Duchu svatém (VI):

1. Abychom pro svou pozemskou vlast hojně duchovní dary vyprošovali, modleme se k Hospodinu.
2. Abychom bloudících a hledajících se ujímali a k pravdě je přiváděli, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Panovníku Hospodine, ve svém Synu nás učíš, že láska je naplněním zákona. Pomoz nám, abychom tě milovali celým srdcem, celou duší, celou myslí a celou svou silou, a pomoz nám milovat svého bližního jako sebe samého! Osviť nás, Bože, svým svatým Duchem, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení: Židům 9,11-15

Evangelium: Marek 12,28b-34

Verše k obětování: Žalm 131,1-2a

Verš k požehnání: Jan 14,23

Modlitba k požehnání:

Panovníku Hospodine, dovř v nás milost, kterou jsme přijali ve svátosti. Dej, ať se jednota, jak jsme ji zakusili u tvého stolu, uskutečňuje v našich sborech i rodinách! Prosíme o to ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen

Vhodné písně: 34, 89, 94, 106, 156, 164, 291, 306

Humanita nebo dialektika?

Je známo, že v budoucnost tradičních církví Masaryk příliš nevěřil. Náboženství – podle něho - není jen nauka, dogmata či liturgie. Sám přestoupil z Římskokatolické k reformované církvi, jejímž byl značně nonkonformním členem. Také reformované církve považoval později za ustrnulé, neschopné vývoje. Pokud jde o Masarykovy názory na náboženství, nacházíme u něho dvě hlavní myšlenky. Náboženství v moderní době není přežitkem. Pro člověka a společnost je stále nepostradatelné, ovšem za předpokladu, že se vyvíjí a drží krok s ostatními oblastmi života. Jedině tak slouží duševní harmonii jedince a tím zároveň spolutváří zdravou společnost. Náboženství se podle Masaryka musí také nějak projevit v životě. Oblast přímého uplatnění náboženství viděl Masaryk, stejně jako jeho žena, v osobní oblasti morální a sociální. O charitativní činnosti církví se ovšem vyjadřoval kriticky jako o nedostatečné. V té souvislosti mluvil o „alibismu“ nebo o pouhém házení „charitativní kosti.“ ... Důležitou součástí Masarykovy víry byla víra v dějinný pokrok, tzn. v průběžnou realizaci humanitního ideálu. Představeno si, že jeho postupným prosazováním se v budoucnu zlepší sociální podmínky většiny obyvatelstva, vymizí chudoba a s ní i další patologické sociální jevy. Proto vyjadřoval sympatie k oprávněným požadavkům dělnického hnutí a k myšlence socialismu, avšak věřil, že pokrok v dějinách je projevem Boží vůle, s níž by měl každý jedinec dle svých sil spolupracovat. Rovněž odmítal marxistickou myšlenku třídního boje, zvláště po vypuknutí revoluce v Rusku, kterou zažil v Petrohradě i v Moskvě. Masarykův záměr nebylo jen rozbít

monarchii a vytvořit samostatnou republiku. Chtěl vytvořit moderní demokratický stát. Přičemž demokracii si Masaryk nedovedl představit bez sociální rovnosti, ačkoliv uznával přirozenou nerovnost mezi lidmi. Chtěl bych vyzvednout myšlenku lásky, která vychází celým Masarykovým myšlením. Bez lásky není porozumění mezi lidmi navzájem. Láska k bližním se má stát základem demokracie, kterou Masaryk chápal jako realizaci původně náboženské ideje obce Boží. „Přijímám demokracii i s důsledky hospodářskými a materiálními; ale zakládám ji na lásce – na lásce a spravedlnosti, jež je matematikou lásky, a na přesvědčení, že máme na světě pomáhat k uskutečnění řádu Božího, k synergii s vůlí Boží.“ (Hovory s T. G. Masarykem). Často také připomínal místo z první Janovy epistoly 4,20: „Řekl-li by kdo: Miluji Boha, a bratra svého nenáviděl by, lhář jest. Nebo, kdož nemiluje bratra svého, kteréhož viděl, Boha, kteréhož neviděl, kterak může milovati?“ Opakem této náboženské praxe je náboženství, v němž jedinec usiluje jen o svou vlastní spásu. Politický vývoj v Československu po roce 1945 ukázal, co nastane, když ze společnosti odstraníme ideu lásky k bližnímu, již nás učí naše náboženství. Ještě dnes mnozí pamatují společnost, v níž nevládla láska či alespoň úcta k individualitě. Namísto víry v pokrok humanity, kterou žádá dobrý Stvořitel, učili komunisté neosobní dialektice dějin projevující se třídním bojem, který v zostřeně stalinické verzi nakonec zasahuje i řady samotné komunistické („nejpokrokovější“) strany. Ta mezi svými členy odhaluje úchytkáře a obětuje revoluci domnělé měšťáky, buržoazní nacionalisty, sionisty, formalisty atd. To

je dialektika! - říkali komunisté, když objasnňovali, proč byl k všeobecnému údivu odsouzen oblíbený člověk nebo zasloužilý soudruh. Někteří z odsouzených milovali stranu natičtí, že tuto dialektiku skutečně chápali a trestu se ochotně podrobili. Někteří byli později rehabilitováni, a pokud se tak nestalo posmrtně, znovu zaujali ve straně vysoké funkce. Jejich srdce však ztvrdla a neznamenala s nikým slitování, natož aby rozuměla všedním problémům obyčejných lidí. Avšak stejně nebezpečí hrozí i křesťanským církvím. Paralela s neomylnou stranou je příliš nápadná včetně procesů s čarodějnicemi. Ostatně komunistická strana není nic jiného, než jakási sekularizovaná církev (s hierarchií, dogmaty a rituály), která namísto Boha věří v neosobní historický zákon, jak požadoval již Leninův oblíbený autor P. Lavrov. Kde není víry v Boha, není skutečné lásky, jen jejich nižších podob, jež sdílíme s živočichy. Pravá láska, již opěvuje apoštol Pavel ve známém hymnu, je z Boha. Tato láska nás stvořila a tato láska nás coby milost Boží stále zachovává. A nejen to. Člověka, který s ní spolupracuje, proměňuje k obrazu Božím, takže se láska reprodukuje v praktickém životě („odpusť nám naše viny, jako i my...“). Bez osobního vztahu k Bohu, kterému učil Ježíš namísto zákonictví a obřadnictví, nejsme schopni jednat trvale s láskou. Snad jen občas, do určité míry, do jistého momentu, než nám dojdou vlastní síly, trpělivost či než jsou ohroženy naše vlastní zájmy. Zákonický perfekcionalismus nakonec vede jen k závodění ve virtuozitě, k vyvyšování a pohrdání druhými nebo dokonce k nenávisti k těm méně dokonalým. Láskou Boží je však možné milovat i nepřítele. **Michal Kotrba**

Nad Písmem

Slyš Izraeli

Texty dnešní neděle nás chtějí vybídnout k zamyšlení nad tím, kým je pro nás náš Bůh. Mohli bychom říci, že izraelský národ má jasno v tom, kým je pro něj Bůh. Avšak ve skutečnosti, pokud se hlouběji podíváme do textů Písmá, spatřujeme, že tento Bohem milovaný a vyvolený národ často klopýtal, tápal, uhýbal i opouštěl svého Boha. Texty hovoří zcela jasně a to, že Bůh Hospodin chce být jediným Bohem v srdci člověka. Bůh touží po celém člověku. Milovat Boha znamená zcela se mu oddat, ne bezmyšlenkovitě, ale s vědomím, že víme, kým ON pro nás je. Milovat Boha znamená plně se na něj spolehnout a důvěřovat MU. Bůh touží se dotknout každého lidského srdce. Záleží jen na nás, zda mu svá srdce otevřeme a necháme v nich působit jeho milost. Bůh čeká, nikoho nenutí. To je Boží nabídka, jeho milost. Pokud Bohu dovolíme vstoupit do našeho srdce, on je proměněn a my začneme vidět svět a lidi okolo nás v jiném světle. Změní se žebříček našich životních hodnot. Budeme víc a víc toužit po Boží při-

tomnosti. Začneme vidět Božím pohledem. Už nebudeme chtít vidět jen sebe a své potřeby, ale budeme chtít vidět i druhého člověka vedle sebe. Uvidíme v druhém člověku Boží dílo, Boží obraz. Boží láska, kterou jsme vpustili do svého srdce, nás postupně promění a my budeme toužit milovat Boha celým svým srdcem, celou svou myslí a celou svou silou. Budeme chtít, aby tuto Boží lásku poznali i lidé okolo nás. Pán Ježíš nás ujišťuje, že není většího přikázání, než milovat Boha a svého bližního. Mnohdy na vlastní kůži zakoušíme, jak tato dvě přikázání jsou pro nás těžká a náročná zvláště v dnešní době, která je zasažena egoismem a materialismem. Zakoušíme, že tato dvě přikázání nás stojí velké úsilí. A přesto Pán Ježíš požaduje, aby byla dodržována. Proč?

Mk 12,28b-34

Protože tato dvě přikázání v sobě obsahují tu skutečnost, že učí člověka už nežít sám pro sebe, ale žít pro Boha a druhého člověka. Učí nás zříkat se svého sobectví. To je životní zápas a úkol nás křesťanů, s kterým nám může pomoci, pokud budeme chtít, jedině Pán Ježíš. Na jeho životě vidíme jeho vztah k nebeskému Otcovi i k druhým lidem a zvláště k těm nejpotebnějším. Ježíš zemřel za všechny a to bez rozdílu. On nám ukázal, jak dalece se tomu můžeme učit. Tedy usilovat ze všech svých sil milovat Boha a druhého člověka je víc než obětí a dary. Protože láskou se připodobňujeme Kristu. Bez lásky se sebelepší skutky stávají mrtvými. Kež se pro nás Ježíšův život stane příkladem k uskutečňování lásky.

Zaneta Černochová

**Pane Ježíši,
chceme se od tebe učit, jak správně mít rádi.
Pomoz nám v našem úsilí, neboť víme, jak jsme slabí.
Tobě odevzdáváme naše snažení. Amen**

Poselství naděje ...

Dokončení ze s. 1

malé krůčky vedou k cíli, jímž je ideál Božího království na zemi. Je na nás všech, abychom jim pomohli sdílet nadšení a rozličné schopnosti, vzdělání i profesní zkušenosti tak, aby byli připraveni světu pomoci, věnovali se usnadnění komunikace ve společnosti i v církvích a hájili zájmy všech, kteří to potřebují, a byli si vzájemně oporou. Církev je a má být bezpečným prostorem, který podporuje naplnění potenciálu každého člověka, bez ohledu na pohlaví, věk a všechny další rozdíly.

Náš Pán, Ježíš Kristus, nás vyzývá, abychom sdíleli a rozvíjeli svá obdarování a talent ve společenství, pro dobro lidstva, v atmosféře univerzálního bratrství mezi muži a ženami na celém světě. Skutečné ekumenické hnutí a spolupráce má být žita a sdílena, pravá ekumenická spolupráce nehledí na kategorie, které jen rozdělují. Ve chvíli, kdy

jsem já sama uslyšela Boží hlas, všeho jsem zanechala, změnila jsem svůj život a následovala onu inspiraci. Byla jsem pokřtěna dlouho po svých dvacátých narozeninách, vystudovala jsem mj. teologii a tři roky nazpět, když mi bylo třicet let, jsem přijala kněžské svěcení Církve československé husitské, která se mi stala přijímacím duchovním domovem.

Věk, pohlaví a životní příběhy každého z nás jsou odlišné. Ale tím, co je skutečně důležité, je něco docela jiného. Vědomí, že my všichni jsme milovanými Božími dětmi.

Martina Viktorie Kopecká
farářka Církve československé husitské,
zástupkyně SRC na Synodě o mladých lidech,
předsedkyně poradního orgánu SRC komise
ECHOS (Ozvěny hlasu mladých),
členka ústředního výkonného výboru SRC

Fotografie: Archiv M. Kopecké, zdroj: Photovat.com

Památný den v žitavské náboženské obci

Den 30. září 2018 je a dlouho bude považován náboženskou obcí v Žitavě za jeden z nejvýznamnějších v historii Luterské církve evangelického vyznání. Po 180 letech od vysvěcení prvního zvonu se podařilo vysvětit poslední zvon, který je největší, a tak se věřícím splnilo v kostele sv. Jana vytužené přání. Umožnil to společný projekt česko-německé spolupráce v regionu Žitava - Liberec za finanční dotace z Evropských fondů, rovněž pro-

zúčastnilo kolem 550 věřících z Žitavy i okolních měst včetně církevních představitelů, primátora Žitavy a rovněž zástupce ze spolkové země Sasko. Pozvání byli rovněž autoři tohoto článku z ČČSH, kteří na přání br. patriarchy rádi předali jeho pozdrav sestrám a bratřím náboženské obce sv. Jana. Ti si váží přátelství s naší církví, zejména z důvodů blízkosti pojetí víry a je jim známo učení Jana Husa. Vědí, že již v minulosti spojovala naše země víra a setkávání v době církevní protireformace v českých zemích.

Slavnostní bohoslužbu vedl br. farář A. Schmidt. Provázela ji hudba Te Deum od Marca-Antoina Charpentiera, hudba J. S. Bacha a pěvecké vystoupení Městského hudebního sboru, rovněž dětí z hudební školy Dreiländereck (Kout tří sousedících zemí).

Vznešený okamžik nastal před budovou kostela při příjezdu vyzdobeného vozu, který táhli dva bělouši za zvuku fanfár až k připravenému jeřábu. Zavěšení zvonu přihlíželi účastníci bohoslužby s obyvateli města až do okamžiku vyzvednutí do věže, kdy hudební těleso zahrálo Evropskou hymnu podle díla Ludwiga van Beethova. Nadšení nebralo konce ani po požehnání zvonu br. farářem, který také poděkoval našemu Pánu za dodávání odvahy a síly za úspěšné dokončení. K prosbě o Boží požehnání pro nový zvon, aby se jeho zvuk šířil na podporu trvalého míru v tomto regionu tří zemí, se připojili také

Čestmír a Milada Holečkovi

středků získaných od obce, banky a od země Sasko. Na projektu a stavbě účinně spolupracovaly organizace a firmy z regionu. Cílem bylo provedení celkové revitalizace kostela. Slavnostní bohoslužby v kostele sv. Jana o kapacitě pro 600 lidí se

Časopis Právo národa a Československá církev

... Duch svobody v náboženství a církvi se projevoval snahou o reformy, o opravu daného církevního řádu. U nás projevil se ty snahy již koncem 19. a počátkem 20. století... Konec první světové války opět vzbuzoval naději nejen ve svobodu politickou dosud utlačovaných národů, ale i ve svobodu ducha vůbec a tedy i v možnost provedení církevních reforem. Tak bylo alespoň u nás. Z této naděje, ba jistoty, vznikl časopis „Právo národa“, jenž připravoval naši církev ideově, stal se pak časopisem Církve československé a byl v březnu 1920 změněn v Český zápas. Vzpomínáme r. 1918 nemůžeme v církvi a v Českém zápasu nezapomenout „Práva národa“... První číslo vyšlo v září 1918. Tedy ještě před koncem první světové války. Událost ta snad zasluhuje, aby byla dnešním bratřím a sestrám sdělena a vysvětlena. Patří již dějinám.

Asi uprostřed srpna 1918 navštívil mne, tehdy v Kroměříži, kněz Matěj Pavlík, duchovní správce léčebného ústavu v Kroměříži a redaktor politického listu katolického „Pozorovatel“. Byl jsem jeho návštěvou dosti překvapen, neboť až jsme se dobře znali, neměli jsme spolu intimnějších styků proto, že Pavlík redigoval - jak se tehdy říkalo - „klerikální“ časopis a já s klerikální politikou neměl nic společného. Také jsme se lišili od sebe ve věroučných názorech, což ostatně Pavlík později i veřejně doznal.

Ještě více jsem byl překvapen, když jsem se dozvěděl účel jeho návštěvy: že je třeba vydávat časopis, k němuž mne žádal o pomoc literární. Celkem věc mi vysvětlil takto: Válka se chýlí ke konci, zimu sotva přečká. Rakousko bude rozbito, budeme svobodni. Je však obava, aby české a slovenské katolické kněžstvo se nestavělo za Rakousko, jak činilo za války - až na čestné výjimky - aby bylo informováno a poučeno. Dal jsem si od Pavlíka říci a slíbil mu pomoc. Na procházce pak, na niž jsme se spolu vydali, uvažovali jsme o názvu listu a shodli jsme se - smím snad přiznat, že podle mého návrhu - na názvu „Právo národa“.

Jak název naznačuje, měl to tedy být list politický. Měl hájit práva národa našeho na samostatnost. List nestranický, ale všennárodní. Nechtěl se však uzavírat stavov-

ským otázkám kněžským, chtěl si býti ovšem pamětliv a připomínat, že jde v nynější velké době o věci, jež jsou neskonale důležitější, než zájmy jednotlivých stavů a společenských tříd.

Než vyšlo a mohlo vyjít druhé číslo - list byl měsíčníkem - nadešel konec války, 28. říjen 1918 a české kněžstvo katolické Rakouska nelitovalo a souhlasilo samozřejmě - i proti vůli cizí hierarchie - s národem, jehož bylo částí, a s jeho samostatností... Pracovat pro politický a národní úkol stalo se zbytečným, a proto se věnoval list jen otázce kněžské, otázkám církevním, jak také bylo řečeno v oznámení redakce v 2. čísle...

R. 1919 je v československém kněžstvu katolickém rokem vypjatého úsilí reformního o katolickou církev... Nastalo rozdělení reformního kněžstva na mírné a radikální; kdož by si tu nezapomněl na hnutí husitské? Mírní, s nimiž byla hierarchie spokojenější, vytvořili si časopis „Jednotu“, radikální vytvořili v Jednotě duchovenstva napřed kroužek Ohnisko, potom Klub reformních kněží.

A co Právo národa? Pavlík vzdal se úřadu duchovního v léčebném ústavu v Kroměříži, přešel načas do Prahy, byl jednatelem v Jednotě a redaktorem Práva národa. Brzy však pro oční neduh se vzdal jednateleství a redaktorství. Právo národa se stávalo stále radikálnějším a orgánem Ohniska a Klubu, redaktorem byl na určitý čas Dr. František Kovář a načas také Dr. Karel Farský. Můžeme směle říci, že Právo národa, popřípadě reformistické stojící za tímto časopisem a písaři do něho, připravili vznik nové církve. Pavlík přenechal časopis - bylť jeho majitelem - nově prohlášené církvi, jejímž orgánem bylo P. národa až do č. 7 ze dne 5. března 1920, kdy bylo přejmenováno na Český zápas.

Vyskytly se na počátku naší církve hlasy, které říkaly, že nebyla ideově, myšlenkově připravena. To je omyl. Církev československá byla ideově více připravena, než kterákoli jiná církev, která postupem doby povstala. ... v zásadách lze všechny požadavky naší církve jako církve Kristovy, Husovy a moderní (t. pro naši dobu) nalézt naznačené v Právu národa. ...

Alois Spisar (Český zápas 40, 1948)

Staleté kořeny

Jde o mediální projekt, jehož součástí je i vzdělávací a kulturní program. Tvůrci také představují názory současných významných a pozoruhodných osobností v desítkách videorozhovorů. Uvidíte a uslyšíte v nich například herečku Jitku Čvančarovou, teologa Pavla Hoška, historičku Marii Neudorflou nebo patriarchu ČČSH Tomáše Buttu či přednostku Odboru pro vnější vztahy a ekumenu ÚÚR naší církve Hanu Tomzarovou. Projekt je prezentován na webových stránkách www.staletekořeny.cz a na sociálních sítích.

Moje setkání s pravdou

Patriarcha Tomáš Butta (úryvek z rozhovoru pro Staleté kořeny)

S hodnotou pravdy a pravdivosti se setkáváme každý den. Anebo naopak - se s ní nesetkáváme. Pro Masaryka bylo charakteristické, že byl velice zaujat tématem pravdy a to nejen jako filosof, vědec nebo politik, ale především jako člověk. V čase politické nesvobody je velice nesnadné říkat pravdu - to, co si člověk myslí a přináší mu to problémy. Ale i v čase, kdy je svoboda, kdy je větší názorová otevřenost, není také jednoduché vždy říkat pravdu, protože pravda přináší výměnu názorů, napětí, někdy i velké napětí, až třeba nepřátelství. A proto je občas pravda v rozporu se svorností. A proto někdy v zájmu svornosti, dobrých vztahů je lépe pravdu neříci. Ale ke skutečné svornosti, jednotě, porozumění nikdy bez hodnoty pravdivosti nemůžeme dojít.

Moje setkání s láskou, pravdou, svobodou a důstojností

Hana Tomzarová, přednostka Odboru pro vnější vztahy a ekumenu ÚÚR (úryvek z rozhovoru pro Staleté kořeny)

Čtěla bych vyzdvihnout hodnoty, jako jsou láska, pravda, svoboda a důstojnost, protože všechny čtyři se skloubily v životě mého dědečka Františka Božovského. Od svých 22 do 92 let sloužil jako farář v Církvi československé husitské a právě díky svému životu a službě mě přivedl také na dráhu duchovní ČČSH. Je zajímavé, že tyto hodnoty se odráží i v tom, co čteme na Staroměstském náměstí na Husově pomníku od Ladislava Šalouna. Jde o citát Mistra Jana Husa: „Milujte se, pravdy každému přejte a násilím nikoho tlačiti nedejte.“ A v tom je právě láska spojená s pravdou a zároveň svoboda svědomí. Myslím, že nechá-li se člověk inspirovat těmito hodnotami, může i žít takovým životem.

Oldřich z Pordenone

Nedavno se v pražském kostele Panny Marie Sněžné konala zvláštní slavnost. Italsí františkáni přivezli a darovali relikvii Odorika z Pordenone. Součástí akce byla bohoslužba a posléze i přednáška o tomto muži, významném, ale poněkud pozapomenutém.

Odorik či Oldřich z Pordenone se narodil kolem roku 1280 v Pordenone v severovýchodní Itálii. Český král Přemysl Otakar II. zde měl vojenskou posádku a Oldřich byl synem jednoho z vojáků. Sám v Čechách nikdy nebyl a česky neuměl, ale cítil se být Čechem a i se tak podepisoval. Vstoupil do františkánského řádu a stal se misionářem - nebo lépe cestovatelem; oficiálním vyslancem totiž nebyl. Nejdřív podnikl cestu do Cařihradu, Turecka a Arménie. Ale důležitá je především jeho druhá cesta, která z něj dělá jednoho z největších středověkých cestovatelů vůbec.

Vydal se přes Malou Asii a Persii k Perskému zálivu, a pak po moři po jižním pobřeží Asie, se zastávkami v Indii, na Srí Lance a v Indonésii. Byl i na Jávě, což znamená, že vlastně byl prvním Čechem, který překročil rovník. Pak zamířil směrem na sever, do Vietnamu a poté do Číny, kde strávil několik let. Pak se vrátil domů. Sice popisuje cestu přes Tibet, dokonce přes Lhasu, ale badatelé mají pochybnosti, že by tam skutečně byl. Faktem ale je, že se přes střední Asii do Itálie nějak dostat musel. Když po více než deseti letech (v roce 1330) zaklepal na bránu svého kláštera, už ho vůbec nepoznali. A potom, už jako nemocný, diktoval svůj cestopis. Ten byl ve středověku dosti populární, zachoval se mnoho rukopisů. Kniha byla v nové době i dvakrát přeložena do češtiny, ale není tolik známá, jak by si zasloužila. Vždyť to byl náš krajan!

Možná Odorik zůstává trochu ve stínu slavnějšího cestovatele, svého krajana Marka Pola. Ten se vrátil z Číny asi třicet let před odchodem Odorika a také tam strávil delší dobu. Cesta obou velkých cestovatelů měla i přibližně podobnou trasu, ovšem opačným směrem. Marco Polo šel po zemi přes střední Asii a zpátky se vracel lodí podél pobřeží jižní Asie. Jeho cestopis zvaný Milión je mnohem známější, a i česky vyšel vícekrát.

Na zmíněné slavnosti italsí františkáni slavnostně předali ozdobnou krabičku s relikvií cestovatele - údajně kouskem kůže. Čtenáři Českého zápasu se o relikvie samozřejmě příliš nezajímají, ovšem Odorikova osobnost připomenutí rozhodně zasluhuje.

Pavel Benda

Zprávy

Konference ...

Dokončení ze str. 1

Bílek, jenž přestoupil k církvi s celou rodinou a svou konverzi viděl jako čin prozřetelnosti, aby mohl svým dílem církev duchovně posilovat. Jeho četná díla br. Jindra představil. První blok zakončil pozoruhodným exkurzem do originálního – „hudebně-dramatického“ – pojetí liturgického prostoru Miroslava Kouřila Pavel

Kolář. Postavu, kterou většina lidí vnímá jako avantgardního scénografa, představil jako navrhovatele mnoha našich sborů. Jeho návrhy nicméně nebyly zrealizovány a vesměs upadly v zapomnění. Takový byl ostatně, jak na konferenci několikrát zaznělo, osud mnoha návrhů; neboť výběr býval při vypisování soutěže opravdu důkladný a stávalo se, že pro naši církev vedle regionálních stavebníků pracovali ti nejlepší před-

stavitelé moderní architektury. Výjimkou nebylo ani velké zadlužení náboženské obce. Nicméně vlny solidarity byly zcela nebyvalé, jistou návratnost investic zaručovala i víceúčelovost prostoru...

Jedním z nejvýznamnějších výstupů projektu bude publikace o sborech jednotlivých diecézí s odbornými texty a bohatým obrazovým materiálem. Jak kniha podpořená z grantu Ministerstva kultury vznikala a vzniká i jaká bude její podoba, měli posluchači možnost si představit zejména díky příspěvkům přednesených v dalších, odpoledních blocích. V nich vystoupila doc. Lenka Popelová, která koordinuje přípravu publikace za Fakultu stavební ČVUT, a členové autorského týmu knihy: Nikolaj Brankov, Barbora Větrovská a Jiří Moos (ČVUT) a Marcel Sladkowski (CČSH), kteří výběrově prezentovali několik pozoruhodných sakrálních objektů z celé České republiky (např. vývoj Žižkova sboru na Žižkově). Pozornost rovněž vyvolal referát arch. Jana Obrtlíka z VUT Brno, který na několika příkladech (Husovy sbory v Olomouci, Brně, v Praze na Vinohradech) nadnesl téma vztahu k monumentalitě v prostředí CČSH. Toto téma pak bylo konkretizováno formou exkurze, při níž prostory hostitelského vinohradského sboru - dílo slavného architekta Pavla Janáka - účastníkům konference představil farář David Frýdl.

K. Břeňová a M. Sladkowski

90. výročí otevření Husova sboru v Horažďovicích

13. října jsme uspořádali v Husově sboru a naší zdejší farní komunitní zahradě Gaia oslavy k 90. výročí založení místního sboru CČSH a ke 100. letům republiky.

Tato událost začala slavnostní bohoslužbou, kterou sloužili duchovní naší církve. Místní jáhen Samuel Vašík posloužil kázáním, úvodem liturgie pak externí duchovní Kamila Magdalena Lukasová, tajemník biskupa Lukáš Bujna sloužil eucharistickou část bohoslužby a poželhal nám klatovský farář Tomáš Procházka. Zúčastnili se také pan starosta Horažďovic Michal Forman a ředitelka Charity Šárka Čáňová. Poděkovali jsme též za letošní úrodu z komunitní zahrady Gaia a ostatních farních zahrad z blízkého i vzdálenějšího okolí.

Poté akce pokračovala slavnostním odhalením kamenné desky k výročí výše zmíněným a k připomenutí obětí komunismu. Tato deska, kterou vytvořil a krásně vypískoval pan kameník Martin Beránek z Horažďovic, je umístěna na levé zdi k faře přilehlé komunitní zahrady Gaia; byla odhalena za proslovů a přítomnosti duchovních, požeňána br. tajemníkem L. Bujnou a horažďovickým římskokatolickým farářem P. Koutským. K tomuto pietnímu aktu jsme zazpívali naši národní hymnu a Modlitbu pro Martu. Přijďte se na ni k nám kdykoli podívat a pomodlit se, zamyslet, promluvit si.

Následovala vernisáž ilustrací a obrázků k mé chystané básnicko-modlitběně-pohádkové knížce *Život jako secondhand*, autorské čtení L. Bujny z jeho básnické sbírky *Vzývání panny* a večer nám k poslechu a dokonce i tanci a všeobecné radosti zahrála kapela klatovského kolegy Tomáše Procházky Kamufion, kapela z Pošumaví se zajímavým repertoirem.

A jak praví jeden z mých oblíbených žalmů z Bible - „Jak je důstojné a milé, když bratři bydlí pospolu“, to se tu v den oslav naplnilo do slova a do písmene. Akce se účastnili i zástupci horažďovického Muzea - Zámku, paní vedoucí Muzea Iva Košátková a historik Roman Vaněk, který se také finančně spolupodílel na vytvoření pamětní desky - velmi a mnoho děkujeme! Kéž Hospodin Bůh žehná Horažďovicím, našemu státu i celé Zemi.

Kamila Magdalena Lukasová
foto - z archivu náboženské obce

Královéhradecká diecéze Církve československé husitské a Náboženská obec CČSH v Hradci Králové
Vás srdečně zvou na

SLAVNOST SVĚTLA

setkání nad hledáním pravdy, svobody a lásky
Sbor kněze Ambrože v Hradci Králové
v sobotu 17. listopadu 2018 od 17 hodin

za účasti patriarchy CČSH Tomáše Butty, emeritního biskupa Štěpána Kláška, biskupa královéhradeckého Pavla Pochance, zdejší farářky Františky Kláškové, zvonáře Petra R. Musušku, národního skladatele a skladatelku Radku Bejčkovou, skladatelku Jitky Dvořákové

Při slavnosti bude uvedeno posledních pět zvonů koncertní zvonohry, které ponese jména významných osobností 20. století: Matěj Gorazd Pavlík, Jan Opletal, Mileda Horáková, Přemysl Pitter, Jan Palach.

www.ceshk.cz

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

Největší příkázání

O	B	Ě	T	I	L	S	Y	M	D	M
M	U	Z	U	R	V	O	Í	R	I	M
P	O	T	Á	Z	K	A	O	L	Á	N
R	J	J	A	K	O	V	O	S	A	I
A	P	O	D	P	O	V	Ě	Ď	B	D
V	Í	Ř	I	H	A	N	N	V	L	O
D	N	E	Z	T	Y	Á	Í	K	I	P
A	V	O	Š	R	P	R	Á	K	Ž	S
Z	R	Á	A	U	A	H	Ů	B	N	O
N	P	D	S	R	D	C	E	Í	Í	H

bližní
Bůh
dary
duše
Hospodin
jako
milovat
mysl

oběti
odpověď
otázka
Pán
pravda
první
rozhovor
rozum

sám
síla
srdce
víra
zákoník

(Řešení z čísla 42: Pokora.)

Jana Krajčířiková

Změna programu vyhrazena.

Kostel sv. Mikuláše na Staroměstském náměstí

pondělí 5.11. 2018, 20.00
CAMERATA PRAGENSIS ORCHESTRA
Aleš Bárta – varhany
J. S. BACH, G. F. HÄNDEL, A. VIVALDI, W. A. MOZART

úterý 6.11. 2018, 17.00
Jan Kalfus – varhany
Yvona Škvárová – mezzosoprán
J. S. BACH, G. F. HÄNDEL, W. A. MOZART, A. DVOŘÁK

středa 7.11. 2018, 17.00
Josef Popelka – varhany
Miroslav Lopuchovský – flétna
J. S. BACH, G. F. HÄNDEL, G. PH. TELEMANN, M. MARAIS

čtvrtek 8.11. 2018, 17.00
SAINT NICHOLAS CHAMBER SOLOISTS
Michal Hanzal – varhany
Martina Bauerová – soprán
František Bílek – trubka
J. S. BACH, G. F. HÄNDEL, A. VIVALDI, C. SAINT-SAËNS

pátek 9.11. 2018, 17.00
Marie Šestáková – varhany
Zuzana Kopřivová – soprán
J. S. BACH, A. VIVALDI, W. A. MOZART, G. CACCINI, C. FRANCK

pátek 9.11. 2018, 20.00
VIVALDI ORCHESTRA PRAGA
Václav Návrat – barokní housle
Yvona Škvárová – mezzosoprán
W. A. MOZART, A. DVOŘÁK, A. VIVALDI, G. F. HÄNDEL

neděle 11.11. 2018, 17.00
PRAGUE MOZART TRIO
Štefan Britvik klarinet
Miloš Bydžovský – klarinet
Petr Němeček – fagot
Yvona Škvárová – mezzosoprán
W. A. MOZART, G. F. HÄNDEL, A. VIVALDI, L. VAN BEETHOVEN

neděle 11.11. 2018, 20.00
PRAGUE BRASS ENSEMBLE
From Baroque to Jazz
Jan Kalfus – varhany
J. S. BACH, A. DVOŘÁK, W. A. MOZART, G. GERSHWIN

Z ekumeny

PAPEŽ FRANTIŠEK SOUKROMĚ PŘIJAL VRCHNÍHO IMÁMA AL-AZHAR. AL TAJÍB: TERORISMUS NENÍ DÍLEM VĚŘÍCÍHO LIDU

Tiskové středisko Svatého stolce v úterý večer (18. října, pozn. red) potvrdilo, že papeže Františka navštívil soukromě prof. Ahmad Muhammad Al-Tajíb, vrchní imám káhirské mešity a univerzity Al-Azhar. Nejvyšší představitel tohoto prestižního sunnitského akademického centra strávil několik dní v Itálii, kde se v Bologni účastnil mezináboženského setkání organizovaného komunitou Sant'Egidio.

Jedná se o čtvrté Františkovo setkání s vrchním imámem, které potvrzuje opětovnou srdečnost vzájemných vztahů po určitém ochlazení ze strany sunnitské univerzity. První schůzka se uskutečnila ve Vatikánu v květnu roku 2016 a velkou měrou se o ni zasloužil zesnulý kardinál Jean-Louis Tauran, předseda Papežské rady pro mezináboženský dialog. O rok později (v dubnu 2017) se papež František na jaře zúčastnil mírové konference pořádané v Káhiře z podnětu Al-Azhar a na podzim téhož roku opětovně přijal Ahmada Muhammada Al-Tajíba v Apoštolském paláci.

Al Tajíb: Terorismus není dílem věřícího lidu

V italské Bologni vrchní imám káhirské univerzity jasně odsoudil jakoukoli formu terorismu a fundamentalismu: „Terorismus, který vyvolává paniku v lidech žijících v míru a obírá je o bezpečnost, nemůže být dílem věřícího národa. Je skutkem skupiny lidí, kteří se stávají snadnou kořistí dezinformace, vymývání mozků a obchodování s duší i svědomím.“ Ahmad Al-Tajíb na mezinárodní konferenci dále analyzoval „krizi současného světa, která je intelektuální, psychologická, sociální a která není ničím jiným než důsledkem matky všech krizí, a sice krize mírového soužití, ohroženého obchodováním se zbraněmi a válkami mezi národy.“ „Dnešními společnostmi,“ dodal, „se vine nenávisť a násilí, jak skryté, tak zjevné. Je zřejmé, že zárodky této krize spočívají v politice rasové diskriminace – nové rasové diskriminace, svévolně užívající sílu ke zničení druhého člověka pouze z důvodu jeho odlišné kultury a civilizace.“ Tento postoj se ovšem staví do protikladu k náboženskému životu, zdůraznil Al-Tajíb. „Mé náboženství a četba posvátných textů mne přivádějí k jisté víře v to, že Nejvyšší Bůh stvořil lidi různých ras, barev, jazyků, víry a způsobů myšlení. Ustanovil, že tato odlišnost zůstane zachována až do konce časů, ačkoli je požádal, aby se navzájem poznávali, budovali tento svět a pečovali o něj. Bůh stvořil kultury odlišné, aby se respektovaly a navzdory spolupráci a konstruktivnímu dialogu si uchovaly svou identitu,“ řekl v Bologni nejvyšší představitel sunnitského islámu.

Podle Křesťan dnes

